

tinge sig en saadan Ret. Naar man gaar Lovforslaget igennem med en skarp Kritik for at finde Bestemmelser, som maa-ske kunde udelades, var der vist mere at gøre, men naar Lovforslaget, hvad jeg antager, kommer i Fællesudvalg, vil man maaske der kunne foretage saadanne Ændringer. Jeg synes, man kunde vente til den Tid dermed. Ændringsforslagene under Nr. 34 og 35, som gaar ud paa, at den Ferie, Tyendet skal have, ikke behøver at være i Sammenhæng, men kan være i enkelte Dage, kan jeg acceptere. Det er i øvrigt et Forhold, som Parterne kan blive enige om, og den indbyrdes Overenskomst vil vel være at foretrække.

Ændringsforslaget om, at § 28 udgaar, maa jeg absolut fraraade at vedtage. Bestemmelsen i § 28 gaar ud paa, at Tyendet skal erstatte den Skade, det paafører Husbonden af Forsæt, Uagtsomhed eller Mangel paa nogen særlig Art af Dygtighed, der udkræves til bestemte Forretninger, hvortil det har ladet sig antage. Det kan ikke gaa an at lade en saadan Bestemmelse udgaa. Her er jo ikke Tale om Strafbestemmelser, men udelukkende om Erstatningsbestemmelser, og det byder sig selv, at tilføjer Tyendet med Forsæt Husbonden Skade, maa Tyendet som ethvert andet Menneske give Erstatning, og hvad der gælder om Forsæt, kan vel ogsaa siges om de andre Tilfælde, som er nævnt.

Ændringsforslag Nr. 37 gaar ud paa at indskrænke den Frist af to Maaneder, indenfor hvilken Parterne skal kunne have Lov til at opsige Forholdet i Tilfælde af Død, Konkurs eller Ejendommens Overtagelse af en Udlægshaver eller Brugspant-haver. Da der imidlertid er givet Tyendet saa megen yderligere Beskyttelse i Lovforslaget med Hensyn til det Krav, som det faar i dette Tilfælde, synes jeg, der ikke er Grund til at indskrænke den i § 29 fastsatte Frist. Ændringsforslag Nr. 38, som er stillet af Udvalget med Undtagelse af to Medlemmer, og som jeg derfor ikke behøver at opholde mig ved, kan jeg tiltræde. Om Ændringsforslag Nr. 39 oplyste Ordføreren, at man havde glemt at faa en Sætning med, som skulde have været med, og jeg foreslaar derfor, at det tages tilbage og overvejes mellem anden og tredie Behandling.

Vedtagelsen af Ændringsforslag Nr. 40, 42 og 43 maa jeg fraraade. Det er Spørgsmaal, som jeg udtalte mig udførligt om ved første Behandling af Sagen. Disse Ændringsforslag, som gaar ud paa, at alle de specielle Tilfælde, der er nævnt

i §§ 35, 37 og 38, og som gaar ud paa Ophævelse af Tyendeforholdet, dels fra Husbondens og dels fra Tyendets Side, udgaar — de betegnes endog som hæslige i Betænkningen —, maa jeg, som sagt, bestemt fraraade af forskellige Grunde. Bestemmelserne om Tyendets Ret til at op-hæve Tyendeforholdet ifølge § 35 Nr. 5, naar Husbonden „har undladt trods Paa-krav at betale det forfaldne Løn“ eller ifølge Nr. 6 „har nægtet at give det saadan Frihed, hvorpaa det efter Loven eller særlig Aftale har Krav“ eller ifølge Nr. 7 „yder det saadan Kost eller Opholdsrum, der er i Strid med Loven“, er det ganske naturligt at tage med. Det er lovteknisk nødvendigt. Thi naar vi her giver Regler om, hvorledes Boligen skal være, er det ogsaa klart, at vi maa have en Bestem-melse om, hvad Følgen er af, at disse Be-stemmelser ikke overholdes. Det er lige-frem et Hul i Lovgivningen, hvis de ikke er der. I øvrigt staar der i § 37 Nr. 2, at Husbonden ikke er pligtig at modtage Tyendet, naar „det ved Fæstemaalets Ind-gaaelse har forevist falske anbefalinger“. Det er meget bedre at have denne Regel udtrykkeligt udtalt end at lade Spørgs-maalet staa aabent, saa at Domstolene skal afgøre, hvad der gælder, naar Tyendet har ladet sig fæste ved falske anbefalinger. Det er nemlig et Retsspørgsmaal, som kan være meget tvivlsomt at afgøre, hvad der er tilstrækkelig Bortvisningsgrund. Naar man er Forsvarer for Tyendet, vil man sige, at de anbefalinger kan det ikke antages, at Husbonden har lagt en saadan Vægt paa, at de har været bestemmende for Indgaaelsen af Tyendeforholdet, og derved er der ikke bristet nogen berettiget Forudsætning, og fra Husbondens Side vil man sige det stik modsatte. Derfor synes jeg, som sagt, at det er meget bedre at have en saadan Regel i selve Loven. Man kan sige, at det egentlig er en Følge af Bestemmelsen i Nr. 1, hvor der staar, at Husbonden er berettiget til at nægte at modtage Tyendet, naar det i Løbet af det sidste Aar er fundet skyldigt i en i den offentlige Mening vanærende Hand-ling, thi det er en i den offentlige Mening vanærende Handling at lave fal-ske Attester. Men Nr. 1 kommer kun til Anvendelse, hvor Tyendet ved Dom eller Forlig er fundet skyldigt i en saadan Handling, men ikke fordi det har ind-rømmet at have gjort sig skyldigt i den. Jeg tror derfor ubetinget, at det er bedst at have en saadan Bestemmelse. Det samme gælder angaaende § 38 Nr. 8, der